

ODTÜ-BİLTİR Merkezi Akıllı Ulaşım Sistemleri Paydaş Platformu

Yrd. Doç. Dr. Hediye Tüydeş Yaman

ODTÜ BİLTİR Merkezi
Akıllı Ulaşım Sistemleri
Birim Başkanı

Ülkemizde AUS giderek artan bir şekilde konuşulmaya devam ediyor. Bir ilk olarak geçtiğimiz ay içinde Yollar Türk Millî Komitesi (YTMK) tarafından Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (UDHB) ve Karayolları Genel Müdürlüğü ile birlikte "1. Ulusal Karayolu Akıllı Ulaşım Sistemleri Kongre ve Sergisi" 26-28 Mayıs tarihleri arasında İstanbul Cevahir Kongre Merkezi'nde düzenlendi. Birçok konunun ele alındığı ve önemli davetli konuşmacıların yer aldığı bu kongreye katılım yüksek ve sürekli oldu. Kongrenin açılışında konuşan UDHB Bakanı Lütfi Elvan da ülkemizin 2000'li yıllarda AUS uygulamaları ile buluşmaya başladığını; UDHB tarafından hazırlanan Eylem Planı'nın yürürlüğe konacağını ama bunun birçok paydaşı içermediğini belirttiğinden sonra "AUS'da bütün paydaşların bir araya toplanacağı bir birlik oluşturulması" gerektiğini vurguladı. Böyle bir birliğin oluşturulması Bakanlığımızın Strateji Belgesinde "AUS'nin sistematik bir şekilde planlanması, koordinasyonu ve uygulanmasını sağlamak amacıyla organizasyonel düzenlemelerin gerçekleştirilmesi (Hedef 1.2)" olarak öngörülmüş; ve Eylem planı ekinde de "AUS Türkiye'nin kurulması (Eylem 1.2.1)" olarak yer almıştı. Kurulacak AUS Türkiye'nin (uluslararası tabiriyle ITS Turkey) "akıllı ulaşım sistemlerinin sağlıklı ve doğru bir şekilde uygulamaya geçirilebilmesi amacıyla farklı disiplin ve sektörlerden paydaşları bir araya getirerek koordine etmek ve öneriler oluşturmak için bir çatı sivil toplum kuruluşu" olması hedeflendiği belirtilmektedir [1].

AUS Türkiye'nin kurulması, özellikle katma değer yaratma kapasitesi olan bu alanda başarılı sonuçlar elde edilebilmesi için çok önemli bir aşama olacağına biz de inanıyoruz. Zira, farklı grupların bir araya gelerek sektörün sorunlarının, kapasitesinin ve izlenecek yol haritasındaki gelişmelerin paylaşılabilirdiği ortamların yaratılmasının önemli olduğu ODTÜ-

BİLTİR Merkezi AUS Birimi olarak yaptığımız görüşmeler ve etkinliklerde de dile getirilen bir noktadır. En son Teknokent firmalarımızla bir araya geldiğimizde, AUS Türkiye kuruluşu öncesinde, sektör sorunlarını belirleyebilmek, farklı paydaşlar arası etkin bilgi alışverişini sağlanabilmesine katkıda bulunmak için AUS Birimimiz çatısı altında bir "AUS Paydaş Platformu" kurulması önerilmiştir.

AUS Türkiye hazırlıklarının devam ettiği bu süreçte, bir "Akıllı Ulaşım Sistemleri Paydaş Platformu" kurulması önerisini değerlendiren ODTÜ-BİLTİR Merkezi Yönetim Kurulu,

- Ülkemizde kurulması planlanan AUS Türkiye'ye ve ortak bir AUS dili (terminoloji) gelişmesine katkıda bulunmak,
- AUS çalışmalarında ülkemizdeki potansiyeli ortaya koymak,
- Sektörün deneyimlerini paylaşmak ve gereksinimlerini belirlemek,
- Katma değer yaratacak projelerde işbirliklerini oluşturmak,

üzere Üniversiteler, Araştırma Merkezleri, Özel Sektör kuruluşları ile Kamu Kuruluşlarının yer alacağı bir "AUS Paydaş Platformu" oluşturma kararı almıştır.

Gönüllülük esasıyla çalışılacak bu platforma destek ilk olarak AUS alanında stratejik partnerimiz olan OKAN Üniversitesi ve ODTÜ Teknokent firmalarımızdan geldi ve ilk toplantımızı 13 Mayıs 2014 tarihinde ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezinde (KKM) yaptık. Toplantıda öncelikle AUS alanındaki yeni gelişmeleri ve Paydaş Platform'undan beklentilerimizi görüştük. ODTÜ Rektör Danışmanımız Prof. Dr. İrem Dikmen Toker, ODTÜ Yerleşkesi'ni AUS için yaşayan bir laboratuvara dönüştürme hedefimiz dile getirip özel sektör katılımcılarına bu konuda işbirliği çağrısında bulundu. OKAN Üniversitesi Araştırma ve Proje Geliştirme Direktörü Prof. Dr. Orhan Alankuş "Rekabet Öncesi İşbirliği/Araştırma" ve ortak araştırma imkanları konulu sunumu ile gelişme aşamasındaki AUS sektöründe platform üyeleri olarak birlikte neler yapılabileceği konusunda vizyon oluşturulmasına katkıda bulundu. Toplantımızın son kısmında yer alan beyin fırtınasındaki AUS sektörünün genel bir değerlendirmesi sonucunda,

- AUS strateji ve eylem planı kapsamındaki gelişmeler hakkında bir toplantı yapılması gerektiği,

- Kentsel ulaşımında AUS uygulamaları önemli yer tutmakta, sektörde bu konuda deneyim birikiminin oluştuğu,
- Belediyelerin giderek artan şekilde "kavşak yönetim sistemleri" ve "değişken mesaj levhaları" gibi AUS uygulamalarını talep ettiği; dolayısıyla bu hizmetlerin kavram seviyesinde açıkça tanımlanması ve bunları yansıtacak şekilde teknik şartnamelerin oluşturulması gerektiği,
- Hızla yaygınlaşan bir başka AUS uygulaması olan "elektronik denetleme sistemleri" konusunda da sistem isteklerinin ve teknik şartnamelerin güncel ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirilmesi önemli olduğu belirlenmiştir. Genel olarak olumlu geri dönüşler aldığımız birinci AUS Paydaş Platformu toplantısı sonrasında,
- 2. Paydaş Platformu toplantısında (10 Haziran 2014, Salı) "Ulusal Akıllı Ulaşım Sistemleri Stratejisi ve Eylem Planı" hakkında bir değerlendirme yapmak üzere UDHB AUS Koordinatörü Sn. Aysu Müge Yeşil davet edilmiştir.
- Ayrıca 17 Eylül 2014, ODTÜ, OKAN Üniversitesi, OTEP(Otomotiv Teknoloji Platformu) ve ODTÜ-Teknokent ile ortak bir girişimle "Kentsel Ulaşımındaki AUS Uygulamalarına" odaklanacak bir çalıştay düzenlenmesi; ve bu çalıştayın Paydaş Platformumuzun tüm Kamu, Üniversiteler, Özel Sektör Kuruluşlarına açık olması kararlaştırılmıştır.
- Görülen gereksinim üzerine AUS literatüründe yer alan "kavşak yönetim sistemleri", "değişken mesaj levhaları" ve "elektronik denetleme" konularında kavram ve gelişmeleri özetleyen raporların hazırlanması için sekreteryası ODTÜ-BİLTİR Merkezi AUS Birimi tarafından gerçekleştirilecek gönüllü çalışma gruplarının kurulması planlanmaktadır.

AUS Paydaş Platformu olarak yaptığımız toplantılar ve aldığımız kararlar hakkında bilgiyi ODTÜ-BİLTİR Merkezi AUS Birimi sayfasından takip edebilir; öneri ve yorumlarınızı bizimle paylaşarak AUS alanında Türkiye'de yaratmaya çalıştığımız sinerjiye destek verebilirsiniz.

[1] ULUSAL AUS STRATEJİ BELGESİ

(2013-2023) EKİ: EYLEM PLANI http://www.ubak.gov.tr/BLSM_WIYS/UBAK/tr/AUF/20130624_151941_204_1_64.xl ●